

RIKSDAGENS SVAR 305/2010 rd

Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om semesterlagen för sjömän, sjöarbetstidslagen och lagen om arbetstiden på fartyg i inrikesfart

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om semesterlagen för sjömän, sjöarbetstidslagen och lagen om arbetstiden på fartyg i inrikesfart (RP 264/2010 rd).

Beredning i utskott

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (AjUB 16/2010 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av semesterlagen för sjömän

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i semesterlagen för sjömän (433/1984) 36 § och
ändras 1 § 3 mom., 2 § 1 mom., 3 § 2 mom. 2, 4, 5, 12 och 13 punkten, 4, 6, 12 och 14 §, 16 § 2 mom., 17 § 2 mom., 18 § 2 mom., 19 § 3 mom., 24 § 4 mom. samt 26, 27 och 29 §,
av dem 3 § 2 mom. 4 punkten sådan den lyder i lag 782/1988 och 5 punkten sådan den lyder i lag 1441/1992, 4 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 592/1986, 6 § och 16 § 2 mom. sådana de lyder i lag 592/1986, 14 och 27 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 334/1996, 17 § 2 mom. sådant det lyder i lag 954/2000, 24 § 4 mom. sådant det lyder i lag 153/2001 och 26 § sådan den lyder i lag 334/1996, som följer:

1 §

Tillämpningsområde

— — — — —
Denna lag tillämpas inte heller på arbete som ska anses enbart som tillfälligt kontroll-, service- och lotsningsarbete eller annat med dem jämförbart arbete eller som, utan att arbetstagararen följer med fartyget, endast utförs då fartyget är förtöjt vid kaj eller ligger på säker ankarplats,

om arbetet omfattas av semesterlagen (162/2005).

2 §

Semesterns längd

En arbetstagarare är berättigad till semester under två och en halv vardag för varje full kvalifikationsmånad. Om totalantalet semesterdagar

vid uträknande av semesterns längd inte utgör ett helt tal, ska del av dag ges som full semesterdag.

3 §

Dagar likställda med arbetade dagar

Som likställda med arbetade dagar betraktas också de dagar då arbetstagaren under arbetsförhållandets bestånd varit förhindrad att utföra arbete:

2) på grund av repetitionsövning, extra tjänstgöring eller kompletterande tjänstgöring, om han har återkommit till arbetet så snart hindret upphört;

4) på grund av läkarundersökning som avses i lagen om företagshälsovård (1383/2001) eller lagen om läkarundersökning av fartygspersonal (1171/2010) eller som har föreskrivits av arbetsgivaren eller beror på sjukdom eller olycksfall;

5) under tiden för sådan moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldraledighet om vilken det föreskrivs i 5 kap. i lagen om sjöarbetsavtal (756/2011);

12) på grund av studieledighet som avses i lagen om studieledighet (273/1979), dock högst 30 dagar för två på varandra följande kvalifikationsperioder, om arbetstagaren omedelbart efter studieledigheten återvänt till arbete som arbetsgivaren anvisat honom eller henne;

13) på grund av deltagande i sådan teoretisk undervisning som avses i lagen om yrkesutbildning (630/1998) och som förutsätts i gällande läroavtal;

4 §

Rätt till semester

En arbetstagare har rätt till semester sedan det gått sex fulla kvalifikationsmånader från början av anställningsförhållandet, och därefter alltid

med sex månaders intervaller (*kvalifikationsperiod*) från det den tidigare rätten till semester uppkom.

Om arbetstagaren har varit ledig med stöd av bestämmelserna om vårdledighet i 5 kap. 3 § i lagen om sjöarbetsavtal, åtnjutit i lagen om studieledighet nämnd studieledighet, fullgjort beväringstjänst som värnpliktig eller fullgjort civiltjänst som civiltjänstgörare eller av annan sådan orsak under anställningsförhållandets bestånd varit förhindrad att utföra arbete under en tid som enligt 3 § inte betraktas som likställd med arbetade dagar då semestern bestäms, börjar en ny period om sex fulla kvalifikationsmånader, med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom., då arbetstagaren återupptar arbetet, om inte annat avtalas.

6 §

Beviljande av semester i vissa fall

Oberoende av vad som föreskrivs i 5 § kan en arbetstagare ges semester eller en del av semestern i samband med sådan moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldraledighet eller vårdledighet som avses i 5 kap. i lagen om sjöarbetsavtal.

Om en arbetstagare som återupptar arbetet har semester till godo vid ingången av den kvalifikationsperiod som avses i 4 § 2 mom., kan denna semester ges i samband med semestern för denna kvalifikationsperiod.

12 §

Verkan av värnplikts- och civiltjänstgöringstid på tiden för anställningsförhållandets fortbestånd

I de fall som avses i 2 § 1 mom. och i 19 § 1 mom. inräknas i tiden för anställningsförhållandets fortbestånd inte den tid då arbetet varit avbrutet med anledning av att arbetstagaren fullgjort beväringstjänst som värnpliktig eller fullgjort civiltjänst som civiltjänstgörare.

14 §

Naturaförmåner under semester

Till lön hörande naturaförmåner ska under semestern utges oavkortade.

Om arbetstagaren inte utnyttjar naturaförmåner under semestern, är han eller hon berättigad att för dem få ersättning i pengar, också för söndagar, kyrkliga högtidsdagar, självständighetsdagen, jul- och midsommaraftonen, påsklördagen och första maj. Om det inte har avtalats om större ersättning i pengar för naturaförmåner, beräknas den enligt grunder som arbets- och näringsministeriet fastställer efter att ha gett delegationen för sjömansärenden tillfälle att avge utlåtande.

16 §

Resor för semester

Arbetstagaren har likväl inte rätt till fria resor enligt 1 mom., om arbetstagaren tidigare under samma kvalifikationsperiod har åtnjutit motsvarande förmån, inte heller för en sådan kvalifikationsperiod under vilken arbetstagaren utnyttjat sin rätt till fria resor enligt 3 kap. 1 § 1 mom. i lagen om sjöarbetsavtal, om semestern eller en del av den på ett i 6 § angivet sätt getts i samband med sådan moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldraledighet eller vårdledighet som avses i 5 kap. i lagen om sjöarbetsavtal.

17 §

Kostnaderna för fria resor och hur resorna skall ordnas

De resor som avses i 16 § ordnas av arbetsgivaren. Ansökan om ersättning för resekostnader ska göras skriftligt hos arbets- och näringsministeriet. Arbetsgivarens rätt att få ersättning av statens medel förfaller, om arbetsgivaren inte har

ansökt om ersättning inom ett år från utgången av det kalenderår då rätten uppkom. Arbets- och näringsministeriets beslut får överklagas så som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

18 §

Semesterersättning när arbetsförhållandet upphör

I semesterersättning ska för varje full kvalifikationsmånad betalas lön för två och en halv dag.

19 §

Beräkning och utgivande av semesterersättning i vissa fall

Sådan rätt till semesterersättning som avses i 18 § och denna paragraf har också en arbetstagar som påbörjar sin beväringstjänst som värnpliktig eller sin civiltjänstgöring som civiltjänstgörare, fastän anställningsförhållandet inte har upphört.

24 §

Undantag från lagens bestämmelser

En bestämmelse i ett kollektivavtal vilken försämrar sådana förmåner som avses i för Finland bindande internationella konventioner eller Europeiska unionens rättsakter är ogiltig. I stället för den bestämmelsen ska bestämmelserna i en internationell konvention eller i Europeiska unionens rättsakter iakttas eller, om detta inte är möjligt, de bestämmelser genom vilka bestämmelserna i en internationell konvention har satts i kraft eller Europeiska unionens rättsakter har genomförts.

26 §

Undantagslov för utländsk arbetsgivare

Om ett finskt fartyg eller en del av det har upplåtits till en utlänning, kan arbets- och näringsministeriet, på ansökan av fartygets ägare och efter att ha gett delegationen för sjömansärenden tillfälle att avge utlåtande, antingen helt eller delvis befria den utländska arbetsgivaren från att iakttä bestämmelserna i denna lag. Undantag kan inte beviljas från semesterns längd enligt 2 §.

Undantagslov enligt 1 mom. kan beviljas endast om det finns vägande skäl därtill. Innan undantagslovet beviljas ska om möjligt säkerställas att undantagslovet inte medför väsentliga förändringar i arbetstagarnas ställning enligt denna lag. Arbets- och näringsministeriets beslut får överklagas så som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

27 §

Villkor för undantagslov

Undantagslov som avses i 26 § kan beviljas endast för viss tid och det kan förenas med villkor som anses behövliga.

En arbetsgivare eller fartygsbefälhavare som erhållit undantagslov ska utan dröjsmål meddela arbets- och näringsministeriet om förändringar i de förhållanden som ligger till grund för undantagslovet. Villkor som anslutits till undantagslovet kan ändras, om förändringar i förhållandena har inträffat. Om förändringarna anses äventyra arbetstagarnas ovan avsedda ställning, kan undantagslovet återkallas.

Undantagslovet kan också återkallas om villkoren inte iakttas.

29 §

Framläggning

Arbetsgivaren ska hålla denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den fritt tillgängliga för arbetstagarna på arbetsplatsen.

På fartyg i utrikestrafik ska dessa handlingar vara framlagda även på engelska.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av sjöarbetstidslagen

I enlighet med riksdagens beslut upphävs i sjöarbetstidslagen (296/1976) 16, 16 a och 16 b §, sådana de lyder, 16 § i lag 151/2001, 16 a § i lag 335/1996 samt 16 b § i lagarna 435/1984 och 335/1996, och ändras 14 § 2 mom., 19 b § 3 mom., 20 b § 1 och 4 mom. och 21 §, av dem 19 b § 3 mom. sådant det lyder i lag 969/2008 samt 20 b § 1 och 4 mom. och 21 § sådana de lyder i lag 151/2001, som följer:

14 §

Övertidsersättning i form av vederlag

Då i 1 mom. 1 punkten avsedd fritid ges, ska det i tillämpliga delar iakttas vad som i semesterlagen för sjömän (433/1984) föreskrivs om betalning av semesterlön, om hamn där semestern ges och om underrättelse angående semestertidpunkten.

19 b §

Ersättning för kostnader vid avlösning av besättning

För resor som avses i 3 kap. 4 § i lagen om sjöarbetstavtal (/) eller 16 § i semesterlagen för sjömän har arbetsgivaren inte rätt till ersättning av statens medel enligt denna paragraf.

20 b §

Bestämmelsernas tvingande natur och undantag genom riksomfattande kollektivavtal

Arbetsgivar- och arbetstagarföreningar vars verksamhetsområde omfattar hela landet har ut-

över vad som bestäms i denna lag rätt att avtala något annat om vad som föreskrivs i 3—9, 12, 14, 19 och 19 a §. Under en tidsperiod av högst 52 veckor får den ordinarie arbetstiden per vecka dock inte i genomsnitt överskrida 40 timmar.

En bestämmelse i ett kollektivavtal vilken försämrar sådana förmåner som avses i för Finland bindande internationella konventioner eller Europeiska unionens rättsakter är ogiltig. I stället för den bestämmelsen ska bestämmelserna i en internationell konvention eller i Europeiska unionens rättsakter iakttas eller, om detta inte är möjligt, de bestämmelser genom vilka bestämmelserna i en internationell konvention har satts i kraft eller Europeiska unionens rättsakter har genomförts.

21 §

Framläggning

Arbetsgivaren ska hålla denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den fritt tillgängliga för arbetstagarna på arbetsplatsen.

Dessa handlingar ska vara framlagda även på engelska.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag**om ändring av lagen om arbetstiden på fartyg i inrikesfart**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om arbetstiden på fartyg i inrikesfart (248/1982) 7 § 1 mom., 8 § 1 mom., 12 § 3 mom., 16 § 1 mom., 22 § 4 mom. och 24 §,
av dem 8 § 1 mom. sådant det lyder i lag 336/1996 samt 12 § 3 mom. och 22 § 4 mom. sådana de lyder i lag 152/2001, som följer:

7 §

Beredskapstider och arbetstid

Är en arbetstagare på det sätt som avses i 4 kap. 6 § 1 mom. i lagen om sjöarbetsavtal (756/2011) eller på ett därmed jämförbart sätt eller annars enligt avtal skyldig att under bestämda tider stanna ombord under sin fritid och vid behov genast vara redo att börja sitt arbete, ska den tid som använts till beredskapen i sin helhet räknas som arbetstid.

8 §

Övertidsarbete per dygn

En arbetstagare är skyldig att högst 16 timmar i veckan mot ersättning utföra övertidsarbete utöver den i 4 § 1 mom. föreskrivna ordinarie arbetstiden per dygn. Arbetstiden per dygn får likväl vara högst 14 timmar. I enskilda fall kan arbets- och näringsministeriet, efter att ha gett delegationen för sjömansärenden tillfälle att avge utlåtande, bevilja undantag från dessa maximitider. Villkor för undantagslov är att övertidsarbetet utförs med arbetstagarens samtycke och att överenskommelse träffats om att det avlösnings-system som avses i 18 § ska iaktas på fartyget eller arbetstiden ska utjämnas inom tre månader så att den motsvarar ovan föreskrivna maximitider. Arbets- och näringsministeriets beslut får överklagas så som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

12 §

Vilotiden per dygn

Under varje period av 24 timmar ska vakthållande personal ges en vilotid på minst tio timmar. Vilotiden kan delas in i högst två delar av vilka den ena ska vara oavbrutet i minst sex timmar. Den vakthållande personalens vilotid kan

förkortas enligt 2 mom., om arbetstagaren under varje period av sju dagar ges en vilotid på minst 70 timmar.

16 §

Fritid som övertidsersättning

Då fritid enligt 13 och 14 § ges, ska i tillämpliga delar iaktas vad som i semesterlagen för sjömän (433/1984) föreskrivs om uträkning och betalning av semesterlön samt om underrättelse angående semestertidpunkten. Om fritiden på arbetstagarens begäran undantagsvis ges i form av en kort, högst tre dagar lång ledighet, kan parterna trots vad som ovan föreskrivs om arbetsgivarens underrättelseplikt avtala om tidpunkten för ledigheten.

22 §

Bestämmelsernas tvingande natur

En bestämmelse i ett kollektivavtal vilken försämrar sådana förmåner som avses i för Finland bindande internationella konventioner eller Europeiska unionens rättsakter är ogiltig. I stället för den bestämmelsen ska bestämmelserna i en internationell konvention eller i Europeiska unionens rättsakter iaktas eller, om detta inte är möjligt, de bestämmelser genom vilka bestämmelserna i en internationell konvention har satts i kraft eller Europeiska unionens rättsakter har genomförts.

24 §

Framläggning

Arbetsgivaren ska hålla denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den fritt tillgängliga för arbetstagarna på arbetsplatsen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 9 februari 2011
